

Zondag 21 januari 1917 – enige editie

Londen, 20 januari. Officieel: Gisteravond is beoosten Sint-Elooi een geslaagde overval gedaan.

Havre, 20 januari. Bij koninklijk besluit zullen de miliciens van de bijzondere contingenten van 1915 en 1916 (mannen, die geboren zijn in de jaren 1890 tot 1897), die voor 1 juli 1916 door de werfcommissies of de raden van beroep alleen voor hulpdiensten aangewezen zijn, krachtens nieuwe beslissingen van de werfcommissies in de wapenhandel geoefend kunnen worden. Tegen deze beslissingen zal men in beroep kunnen gaan.

Havre, 20 januari. Het Italiaanse blad Unita Cattolica meldt, dat door Duitsland afzonderlijke vredesvoorwaarden aan België gedaan zouden worden. De Belgische minister van buitenlandse zaken verklaart, dat dit bericht van alle grond ontbloomt is.

De Frankfurter Zeitung zegt, dat het manifest van de Belgische arbeiders, die in bezet België gebleven zijn, het werk zou zijn van minister Vandervelde en de regering.

Vandervelde heeft op zijn erewoord verzekerd, dat het document uit België verzonden is door een vertrouwensman van de arbeiderspartij uit naam van al de strijders.

De Vlaamsche Gedachte, het weekblad onder leiding van L. Picard, schrijft:

In de laatste weken is er in de Vlaamse kringen en in de Vlaamsgezinde dagbladen, veel sprake van een op handen zijnde pacificatie tussen alle flaminganten van goede wil.

Eigenlijk is de vereniging reeds tot stand gekomen en in de harten heerst sinds lang de meest volkomen eensgezindheid onder alle actieve Vlaamsgezinden uit het bezette gebied.

Doch naar buiten gaat het nog niet makkelijk om als een eenheid op te treden: het verleden is nog te sterk in elk der verschillende groepen en groeperingen; de ene zijn immers Duitsgezind geweest en de andere vol bewondering voor het België van minister de Broqueville.

Dit verleden is het dat men nu wil doen vergeten door voortaan “de commun accord” alleen nog over Vlaanderen te spreken; alles wat verdeelt moet worden uitgerukt en alleen datgene wat allen verbinden kan, de liefde voor het Vlaamse land, zal nog worden aangeroerd.

Dit lijkt ons een zeer wijs besluit, waarvan de vruchtbaarheid weldra zal blijken.

Wat er nu nog nodig is om de pacificatie ook naar buiten te doen kennen is een gemeenschappelijke leuze en daarover wordt in Vlaanderen nu veel gediscuteerd. Men zou ons inziens echter ongelijk hebben het zich daarbij lastig te maken: een leuze moet slechts een leuze zijn, dit is te zeggen enkele vertrouwde woorden tot een krachtige zin samengesmeed waar niet veel inhoud dient in te zitten.

Prof. Dr. J. de Decker heeft naar het ons toeschijnt in die zin tot hertoe het beste geproduceerd (Van zijn artikel hebben wij de vorige week melding gemaakt – Redactie N. R. C.). De leuze, die hij voorstelt “Zelfbestuur voor Vlaanderen en Wallonië met federatieve staatsvorm” zou men best kunnen aanvaarden.

In het Vlaamsche Nieuws doet J. Muyltermans de volgende oproeping:

Naar aanleiding van het schrijven van prof. Josué De Decker, van 20 december ll., waarin hij de noodzakelijkheid bepleit, om voor de vredesconferentie gereed te zijn, en vooral eensgezind, met een algemeen programma van nationaal Vlaamse eisen, wens ik aan te tonen dat één vaste formule door alle groepen aangenomen moet worden, dat ten spoedigste een Nationaal Vlaams Congres bijeengeroepen moet worden en dat de daar aangenomen eisen, door afgevaardigden van dit congres bepleit zullen worden in de neutrale landen. Er moeten dan afgevaardigden gezonden worden naar Scandinavië, Amerika en Zwitserland om ginds in de pers de wensen van het Vlaamse volk bekend te maken.

Gedraald mag evenwel niet meer worden, dit moet ten snelste gebeuren.

Deze bijeenkomst zou reeds binnen 14 dagen moeten plaats hebben.

Daar moeten alle afdelingen van het A. N. V., de Landsbond, Nat. Vlaams Verbond, Davidsfonds, De Groeningewachten, Jong Vlaanderen, Hogeschoolbond, Katholieke Vlaamse groeperingen en anderen bijeenkomen.

Ook de hogeschool moet toetreden, en door haar autoriteit onze eisen kracht verlenen.

Eens en voor goed moeten wij ons verenigen op een klaar concreet programma met zuiver geformuleerde eisen. Vooral geen vage leuzen. Onze toestand is de meest gevaarlijke van alle kleine nationaliteiten, omdat de Belgische zaak in deze oorlog gediend heeft als reclameleuze van een der strijdende partijen, en daardoor de aandacht van de wereld zo sterk op België is getrokken, dat men

Vlaanderen niet ziet. We moeten de wereld zeggen dat een herstel van België in zijn vroegere vorm, dat status quo voor België, onmogelijk is voor ons.

In het België van voor de oorlog was geen levensmogelijkheid voor Vlaanderen. En juist deze levensmogelijkheid, neen levenszekerheid eisen wij op voor Vlaanderen in naam van het nationaliteitenprincipe.

De Toorts schrijft:

Na de grote vlucht uit België in de eerste maanden der bezetting, werden op verscheidene plaatsen in het buitenland Belgische onderwijsgestichten ingericht. Weldra heerste daar overal, evenals voorheen in België zelf, een grondige verfransing; op de meeste plaatsen was het "Belgisch" onderwijs al spoedig naar geest en taal niet meer van het Franse te onderscheiden.

Thans is te Londen het hele Belgische onderwijs doodeenvoudig toegevoegd aan het Franse regeringsonderwijs daar. "La section belge d'athénée, d'école moyenne et d'école primaire (à Londres) vient d'être annexée (sic) au Lycée Français."

Wij danken deze grote vooruitgang aan de ijver van "Monsieur le Ministre Hymans", die talrijke "entrevues" had met "Monsieur Bouveroux, délégué du ministre des sciences et des arts" en "Monsieur le proviseur Proumen".

De diploma's en bewijsschriften van het Lycée Français zullen geldig zijn in België en zelfs toegang verlenen tot de universiteiten. Alle moderne talen worden er verder onderwezen, zoals "L'Anglais, l'Italien et l'Allemand". Het Vlaams echter nog niet; dat zal er, daar kan de lezer "vast" op rekenen, later wel bijkomen!

Wij vragen ons af, of die “annexatie” maar een voorloper is? ...